

Galeb BAIEE غالب بعى

Akt, pastel, 27 cm x 21 cm

Brez naslova, olje na platnu, 130 cm x 110 cm

Galeb BAIEE غالب بعى

Galeb Baiee se je rodil v Babilonu, v mestu antične Mezopotamije, ob reki Evfrat. V zakladnici biblijskih zgodb je kraj znan po stolpu, ki naj bi segal do neba, zato so bili ljudje kaznovani tako, da so se njihovi jeziki pomešali. Čeprav v slikarjevih delih živi »genius loci« njegovega rodnega ambienta, čeprav v njem odmeva preteklost in najde svoj odsev za avtorjev čas aktualna družbena, predvsem politična situacija, čeprav je njegov likovni jezik ekspresiven in zavit v intimno in tudi občo simboliko, ostaja razumljiv vsakomur, ki mu je pripravljen prisluhniti. S svojim bistvom nagovori gledalca in se ga dotakne; in to na zelo, zelo globok način. Vsebine je namreč izražal z likovnimi prvini, formo umetniškega dela je podrejal vsebini. Tako je spregovoril na najbolj razumljiv način. Dokazal je, da sta moč in poslanstvo likovne umetnosti nezamenljiva in nezlomljiva. Pa tudi večna, tako kot je več en ustvarjalni prispevek Galeba Baieeja k slovenskemu, pa tudi širšemu modernističnemu likovnemu prizadevanju.

Anamarija STIBILJ ŠAJN

Kulturno umetniško društvo KRKA

Ogled razstave je možen od ponedeljka do petka od 8. do 16. ure, ob sobotah, nedeljah in praznikih pa po predhodnem dogovoru z receptorji (01 475 11 01).

Novo mesto

Galerija Krka
Šmarješka cesta 6
Novo mesto

Ljubljana

Galerija Krka
Dunajska cesta 65
Ljubljana

kudKRKA

Galerija KRKA Ljubljana

364. razstava

Avtoportret, olje na platnu, 40 cm x 50 cm

Galeb BAIEE غالب بعى 1953–1999

Razstavo bomo odprli v četrtek, 12. marca, ob 19. uri.

Na ogled bo do 21. aprila.

Vas in Vaše prijatelje toplo vabimo,
da se nam pridružite.

Galeb Baiee je bil Iračan, ki je kot mlad likovni ustvarjalec ob koncu sedemdesetih let, po končanem študiju na Inštitutu za likovno umetnost v Bagdadu, prišel v Slovenijo in nadaljeval šolanje na ljubljanski likovni akademiji. V slovenski prostor je vstopil mlad, vendar že osebno izoblikovan, predvsem pa z domačo civilizacijsko popotnico. Vse novo, drugačno, pridobljeno in osvojeno je postavljaj na temelje svojega kulturološko povsem drugačnega prostora. Ta ga je spremljal na vsakem ustvarjalnem koraku, ga od tukaj in zdaj vodil tja in nazaj, med doživetja in spomine ter v njem vzbujal domotožje. Razpetost med dvema svetovoma je razbremenjeval na slikarskih platnih in na belini papirja. Jezik likovnega izražanja je bil način njegove komunikacije s svetom in s samim seboj.

Izbor del na prvi posthumni razstavi Galeba Baieeja razpira pogled na njegove slike in risbe, ki prinašajo heterogene prizore, a razkrivajo, da je bil v središču njegovega likovnega zanimanja človek. Izbrani akter je likovnoformalno oz. interpretativno raznolik, saj v avtorjevih zgodbah igra različne vloge in poslanstva. Vselej pa je nosilec njegovih misli, občutij, stanj in doživetij. Vrhunec ustvarjalnosti in hkrati najintimnejši del likovnih izpovedi izrazito senzibilnega ustvarjalca predstavlja človeška figura, anatomsko reducirana, stilizirana ali celo okostenela do takšne stopnje, da svojo prepoznavnost gradi le še na simbolnih oznakah. Njena pojavnost pa je v marsikateri rešitvi radikalno poenostavljena in izenačena z znakovnim znamenjem. Z ekspresivno noto je potenciral stvarno in prizore

spreminjal v civilizacijsko, eksistenčno sporočilo, v pretresljiv krik, ki je prihajal iz njegovih osebnih globin. Njegov človek manifestira eksistenco posameznika, se dotika psiholoških stanj in filozofskih tem, odhaja in prihaja, se plazi, se v zakrčenem stanju zapira sam vase, steguje roki v križno, kristomorfno zasnovo ali pa svojo navzočnost dokazuje le z roko, z dlanjo, saj je, poleg celopostavne upodobitve, lahko prisoten le z najbolj zgovornimi fragmenti svoje pojavnosti. Galeb Baiee ga je utelešal na ekspresiven način, s širokimi potegi čopiča, s prvinsko risbo, ki je puščala tekočo črtno sled in se sklenila v poenostavljeno formo, jasno razmejeno od ozadja. To je najpogosteje lateralno obravnvano, plasteno, vendar nepoznano, temačno, hladno in prazno, le včasih dodatno osmišljeno s posameznimi simbolnimi znamenji. V njegovo enigmatičnost se vključujejo večplastni nanosi in mestoma blago izpostavljena tekstura površine. Figura pa v njem lebdi, kot da je na nikogaršnji zemlji.

Avtorjeva potovanja od tukaj do tam so potekala tudi prek televizijskega zaslona. Ta koncipira marsikatero slikovno kompozicijo, ji daje okvir. Tako je nastal niz »zaslonskih« slik, med katerimi so posamezne definirane celo z napisom CNN in z znakom »play«, ki mu je omogočal prehod, odhajanje iz stanja miru med vojne grozote, v prostor svoje domovine, k usodi svojega naroda. Spremljal jo je sicer virtualno, a jo je v obliki likovnih izpovedi subtilno, globoko osebno prizadeto podoživljal. V delitvi slikovne površine na obrobje in notranji del lahko vidimo avtorjevo

razpetost med dvema svetovoma, med dvema domovinama ali pa notranji, introvertirani, in zunanji, ekstrovertirani svet. Navsezadnje pa koncept morda predstavlja avtorjev modernistični premislek o robnosti slike. Nenehna prehajanja objektivizirajo vrata, ki so skoraj praviloma sestavni del tega izrazito ekspresivnega in simbolnega ustvarjalnega področja. Ob takšni zasnovi likovnih del si je avtor postavljaj vprašanja oz. se ustavljal ob dilemi: »Kateri svet je bolj krut?« Žal mu je zmanjkalo časa za dokončni odgovor. Čeprav je tovrsten sklop slik in risb temačen, pa je v njih vendarle nakazan izhod iz krutega vsakdana. Možnost simbolnega prehoda predstavljajo prav vrata. Čeprav ostajajo zaprta, se zdi, da je Galeb svojim figuram odpiral pot, predvsem pa jih spremljal in varoval z različnimi talismani. Ti njegove akterje branijo pred vsem, kar je hudobno, nevarno, nevoščljivo, privoščljivo. Rogovi, čekani volka, oko, oko v dlani (božja roka), gumb – to so simbolna znamenja, likovno izrečeni uroki, ki varujejo Baieejevega človeka in obujajo spomine na tradicijo in verovanje v njegovem rodnem okolju. Pripadajo občemu in tudi povsem osebnemu sistemu simbolov. Oko pa ima tudi mistično poslanstvo, saj je vsevidno. Široko odprte oči njegovih ekspresivnih figur zrejo nekoliko prestrašeno; so najzgovornejši in včasih edini obrazni detalj. Intimistično ikonografijo in njeno sporočilo podpirajo barve. Asketsko izbrane so, s simbolno vrednostjo, s čutno-čustvenim nabojem, z refleksijo trenutnega stanja duha. Nepogrešljivi so črnina in številni sivi toni, pa nekoliko bele ali pa v zemeljskih

tonih ubrana barvna lestvica. Vzdušje, ki ga vzpostavljajo, je hladno, trpko, na trenutke depresivno. Daje vtis, da se je avtor povsem odmaknil od barv, da se jih je nekako bal. In vendar je bil nekoč, v svoji domovini, odprt zanje, za tiste pisane, ki so na slikovni površini zažarele kot ognjemet. V novem okolju je prevladala le črna, ki prek pepelnatih sivin prehaja v belo, morda interpretirano kot svetlobo novega upanja. In rdeča, na slikovnem polju, na katerem se izteguje roka – tako tudi rdeča postane simbol trpljenja. Mestoma je v svojih simbolnih znamenjih uporabil turkizno zeleno, s katero je izrazito kulturološko zaznamoval koloristično dogajanje. V delih Galeba Baieeja je človek nastopil tudi v portretni podobi. Pri tem je avtor s pridom uporabljal znanje o klasičnem figuralnem podobotvorju, prisegal na pomen odločne tekoče risbe in se nagibal k modernistično sproščeni barvni modelaciji. Vodilo ga ni le posnemanje zunanosti, ampak odkrivanje in izražanje posameznikove notranje identitete, zajemanje duhovnega oz. karakternega bistva. Slednje je jasno razkril v portretu žene Danice in v avtoportretu. Že od študentskih let ga je ustvarjalno nagovarjalo žensko telo, čudežno lepo in zanj vedno znova fascinantno. Tako je paralelno nastajal bogat opus slik in risb z ženskimi aktom. Pri tovrstnem likovnem izražanju je bil nezadržan, pristen, ču(s)t(v)en. Tu se je na svojstven, radoživ način razcvetela njegova ekspresivna intenzivnost, tako v potezi kot v barvni svojstvenosti, a stremljenje po prepoznavnosti nikoli ni bilo omajano.

Galeb BAIEE

غالب باعي

Brez naslova, olje na platnu, 110 cm x 90 cm

Brez naslova, olje na platnu, 140 cm x 110 cm